

UNIREA POPORULUI

A BONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava Mică sub Nr. 3-1938.

Proprietar: Mitropolia Română Unită din Blaj
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Director, IULIU MAIOR Redactor, SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

† Moartea celui mai vechiu profesor dela Blaj a canonicului IOSIF HOSSU

Miercuri în ziua de 22 Martie, la orele 10 s'a stins din viață, în casele sale din Blaj, bătrânul canonic Iosif Hossu, în vârstă de 90 ani, într'al 51-lea an al canoniciei sale, după ce preotise cu totul 66 de ani.

De 5 ani bătrânul canonic nu mai părăsise casa, de când în iarna anului 1934 lunecase și căzuse lovindu-se rău la un picior. A rămas însă cu mintea sa luminoasă și cu voința sa nelăzră, deși cu trupul slăbit de bătrânețe, până în cele din urmă clipite ale vieții sale, bine îngrijit de cele două fiice ale sale, cari s'au jertfit pentru el.

Păr. canonic Iosif Hossu s'a născut în ziua de 19 Mai 1850, în comuna Milașul Mare din județul Cluj, dintr'o familie preotească de seamă, care a dat bisericii noastre doi vlădici, pe mult deplânsul Dr. Vasile Hossu, fost episcop al Lugojului și mai târziu al Gherlei, și pe Preasfințitul episcop al Cluj-Gherlei Dr. Iuliu Hossu. Tatăl său a murit ca protopop al Cojocnei. Școala primară a făcut-o la Târgu-Mureș, la Năsăud și la Bistrița, unde a făcut și cele 4 clase de gimnaziu. Cele patru clase de liceu le-a făcut la liceul catolic din Cluj. S'a înscris pe urmă la Teologia din Blaj, iar în 1873 a fost hirotonit preot și trimis la Turda Veche. Acolo însă nu a stat decât un an, căci în 1874 fu numit profesor de matematică și fizică la liceul de băieți din Blaj. Tot în acest timp a fost și prețect de studii la Internatul Vancean de băieți din Blaj.

Ca profesor a fost nelăzră. Toți ceia i-au fost elevi spun că mai rar profesor atât de drept și care să explice atât de pe înțelesul tuturor grelele științe ale matematicii și fizicii, ca păr. Hossu. Cunoștea foarte bine sulele elevilor și de aceea elevii cei mai mulți își amintesc cu multă cinste și reînnoștință de răposatul. A declarat odată că nu-și aduce aminte să fi făcut alte nedreptăți decât că a dat multora suficient, deși erau vrednici de insuficient adevă de secundă.

În vremea aceea nu prea erau cărți de școală, nici la noi în Ardeal, nici în Vechiul Regat. Profesorul Hossu a scris o geometrie și o fizică, pe cari le-au folosit multă vreme și regățeni, fiind cele mai bune manuale românești în vremea aceea.

Știindu-l Mitropolitul Vancea om atât de bine și de seamă, în anul 1888 l-a ales și numit canonic, purtând apoi această slujbă 51 de ani, ca nimenia altul.

După 4 ani a fost numit director al liceului

Nădejdi de pace

Acuma lucrurile s'ou mai liniștit. N'o fost războiu, dar putea să și fie. Din toate părțile se ridicaseră nori grei prevestitori de furtună și cumplire mare. Lovitura germană în Ceho-Slovacia uluise întreaga Europa. Era înmormântată dintr'odată înțelegerea dela München, care părea că coborâse pacea în toamna anului trecut. Di Hitler o nesocotise și lăsase la o parte. Și împreună cu aceasta erau înmormântate toate învoielile, înțelegerile și făgăduințele de pace.

Țările vedeau în această încălcare a libertății și neatârării Ceho-Slovaciei o primejdie a însăși vieții lor. Și din toate părțile au pornit atunci nemulțumirile pentru sfârșirea și îngroparea Ceho-Slovaciei. Anglia prin trimișii ei dela Berlin nu recunoștea această alipire, Franța deasemenea. Lor li-s'a alăturat apoi și Rusia. Di Litvinov, ministrul de externe al Rusiei, a declarat că guvernul țării sale nu va recunoaște nicicând răpirea Ceho-Slovaciei.

Nelînțelegerea era mare. Preiutindenta stăpâniea îngrijorarea și teama războiului.

Acasă la ele toate țările începeau să se pregătească și să ia măsuri de apărare.

În cuvântările lor conducătorii Angliei și Franței arătau că ei nu vor mai îngădui, ca un alt stat să fie din nou amenințat de puterea Germaniei. Se vorbea chiar de un front al marilor puteri: Anglia, Franța, Rusia, împotriva întinderii germane, apoi de o declarație a acestor țări, în care ele vor arăta că ce vor face când Germania va încerca să mai cuprindă încă o țară.

Din toate părțile veniau vești de frământare și război. Anglia voia să introducă serviciul militar obligator. Franța mobiliza, iar în Ucraina și Slovacia curgea sânge și era războiu în lege.

În fața acestor stări turburi, România dela început s'a hotărât să cheme și ea sub arme câteva contingente de rezerviști. Era o măsură de apărare și întărire a siguranței și liniștii țării. Atunci când la casa vecinului arde focul, trebuie să tei din bună vreme măsurile de pasă, ca fiacdra să nu se întindă și la tine. (continuare în pagina 2-a)

de băieți din Blaj slujbă pe care a purtat-o cu multă cinste și vrednicie aproape 20 de ani.

Ori în ce slujbă a fost numit, a purtat o cu cea mai mare conștiințiositate și punctualitate. Ceasul catedralei a întârziat de multe ori, Măria Sa Hossu, după cum îi spunea lumea, însă n'a întârziat nici odată. Când îl vedeai apărând dimineața din colțul de către Primărie în piața lui Inocențiu Micu Clain, se știa că este la opt fără zece, iară după amiază la trei fără un sfert.

Nu-i plăceau oamenii leneși și fără treabă. Pentru aceia avea totdeauna un zimbet batjocoritor și disprețuitor. În schimb pe oamenii cinștiți și harnici îi plăcea și cinstea foarte mult, dăruindu-le regulat câte un zămbet binevoitor.

A fost un om foarte chibzuit, cuminte și cumpătat, dar închis, rece, potolit și scump la vorbă. Îi era soția moartă și cinci copii o deplângeau acasă, el însă nici atunci nu s'a putut răbda să nu meargă la școală cel puțin pentru câteva minute, ca să vadă dacă nu cumva este vreun ordin ministerial grabnic de îndeplinit.

A fost un cetitor și plătitor regulat al „Unirii Poporului” dela întemeierea ei și până la sfârșitul vieții sale. Ni-a declarat mai de multe ori că „Unirea Poporului” este cea mai bună gazetă populară și ni-a lăudat c'o facem bine. Cu toate acestea, când a văzut că nu putem plăti regulat la Tipografie, ni-a luat aspru și ni-a a-

menințat că nu ni-o mai tipărește, pe atunci Sf. Sa fiind inspectorul Tipografiei. Numai decât a adăus însă, cu multă bunăvoință, că n'o face din răutate, ci pentru că așa-i dictează conștiința și sfânta dreptate. Și dacă nu intervenea I. P. S. nostru mitropolit, pe atunci canonic, astăzi nu mai apăream.

Nici odată nu s'a lăsat stăpânit nici de durere, nici de bucurie, ci a trăit ca un adevărat filosof, pildă de voință și de înțelepciune.

De aceea l-a și distins fieiertatul Mitropolit Suciu, numindu-l vicar general arhiepiscopesc, iară Sfântul Părinte dela Roma l-a numit prelat papal.

Înmormântarea i-s'a făcut vineri în 24 Martie. L-au petrecut la groapă canonicii, profesorii și elevii dela Blaj, iară nepotul său, Preasfințitul Dr. Iuliu Hossu episcopul Cluj-Gherlei, i-a dat deslegarea arhierescă.

Predica a rostit-o păr. vicar și prepozit Dr. Victor Macaveiu, iară vorbirea de rămas bun din partea liceului de băieți păr. director Ion Popu-Câmpeanu.

Blajul și neamul românesc a pierdut în păr. canonic Iosif Hossu un profesor de seamă, un director de liceu foarte înțelept și un canonic cu adevărat conștiințios.

Face-i Dumnezeu partea cu dreptii!
În veci pomenirea lui!

La acestea a mai venit, ca să liniștească și mai mult lumea, vestea că Germania nu s'a oprit în marșul ei de cucerire și că a mai luat și Memelul. Toate acestea se întâmplaseră până Joi, când războiul era mai aproape ca oricând de Jume și când nimenia nu mai credea în pace.

Vineri însă au început să se liniștească toate. Norii prevestitori de furtuna războiului s'au destrămat, deodată cu norii aducători de ploate și lapovișă, și în Europa se așteptau nădejdi de pace.

În cuvântările și declarațiile lor, conducătorii Angliei și Franței se feriseră pe cât au putut ca să nu îndrădățească lucrurile. Cuvântarea regelui Italiei a fost și ea pentru pace. Tot pașnic a fost și discursul rostit de dl. Mussolini la marile serbări fasciste dela Roma. De altfel în Italia se și spune în vremea din urmă, că el nu privește cu ochi buni întinderea și cuceririle Germaniei.

Toate acestea au mai sporit nădejdele de pace și lumea a răsuflat mai ușurată.

Poate că la aceasta înseninare și ușurare a dus și învoiala economică pe care România a încheiat-o Joi 23 Martie, cu Germania.

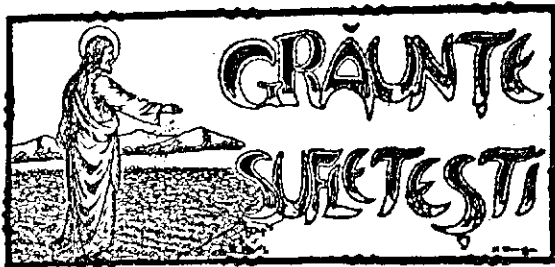
Legături comerciale am mai avut noi destule și în trecut cu Germania. Noi vindeam în Germania grâul, lemnele și vitele noastre, iar de acolo aduceam mașini și alte lucruri cari ne lipsiau. Prin noua învoială, făcută acum, schimburile de mărfuri între țara noastră și Germania vor fi sporite și mai mult.

Înțelegerea a fost iscălită, în numele României de dnii miniștri Gr. Gafencu și Bujoi, iar în numele Germaniei de dnii Fabricius și Wolthat. Ea este făcută pe 5 ani până în 1944 și poate fi absisă cu un an înainte. În urma acestei înțelegeri țara noastră va avea o piață mare unde își poate vinde toate produsele sale: grâul, porumbul, lemnele, vitele și petrolul. Din Germania se vor aduce mașini de plugărie, mașini pentru scoaterea metalelor care sac ascunse în măruntaiele pământului nostru. Se vor înființa societăți româno-germane pentru a pune în valoare lemnele, petrolul și toate bogățiile noastre.

Nu este uitată apoi nici înarmarea țării. Din Germania vom cumpăra arme și munițiuni. O parte din armamentul lărguit dela fosta Ceho Slovacie a și fost trimis în țară.

În urma acestei înțelegeri, nădejdele de pace sporesc din si în si. Pâlcuri, pâlcuri se întorc acasă rezervații concentrați, Până la deplina limpezire a situației nu putem crede însă într'o pace lungă. Frământările între state sunt mari, așa că putem zice și acum că trăim o pace cu arma la picior.

A fost descoperit pricinitorul boalei reumatismului. O boală de care suferă multă lume și căreia până azi nu i-a fost descoperit leacul este reumatismul. Ori cât s'au trudit învățații, n'au putut afla care este pricinitorul acestei boale atât de răpândite și n'au putut afla nici leacul potrivit pentru vindecarea ei. Din America vine știrea că mai mulți medici învățați de acolo au izbucnit să descopere, care este pricinitorul reumatismului. Aceasta înseamnă că în curând se va afla și leacul acestei boli.

Ce este călugăria?

Călugăria sau monahismul este o insulă de pe o mare infuriată, o oază de verdeață într'un deșert cenușu de nisipuri, o rază de lumină într'un întunec de noapte. Călugării sunt oameni mai înainte aleși al lui Dumnezeu, dintre ceilalți oameni ai pământului, ceea ce este floarea sașă de plante. El tale cale înainte prin greutatea spre culmea virtuților ce le așteaptă Dumnezeu dela oameni. Este pârgha omului jertfă al lui Dumnezeu. În legea veche era casta celor întâi născuți, cari se numiau și întâi al lui Dumnezeu. În legea nouă călugării sunt acei sfinți al lui Dumnezeu, cari trebuie să stea mai aproape de El și să-i facă poruncile mai cu supunere ca alți oameni. Călugărul renunță la micile bucurii pământești, comune tuturor oamenilor, pentru bucuria împrietinirei cu Dumnezeu.

Na e cumva anormal monahismul?... Monahismul e bun și normal atât în ce privește legile dumnezeiești cât și în ce privește legile naturii. Este însă greu și cu anevoie de dus la bun sfârșit. Dar pentru aceasta el și răsplătit deosebită primește și grații negrăite și multe mângăeri. Amară e viața călugării, când și-o trăiește ca mizerie; dar viața pusnicilor fericită este, a celor ce se înaripează cu dumnezeescul dor.

Desigur, monahismul nu se recomandă oricui, numai celui ce se simte chemat de Dumnezeu. Când Dumnezeu vrea să cheme un credincios la calea aceasta, El îl dispune oarecum mai înainte, atât în interior cu simțmintele, cât și în exterior cu întâmplările vieții. Apoi îl face de mai multe ori invitația prin deosebite semne: fie prin somn, fie prin gânduri hotărâtoare în stare de veghe, fie prin agenți purtători de cuvânt. Deocamdată e bine ca cel chemat să amâne câteva timp plecarea în sinul mănăstirei. Să constate întâi bine că chemarea sa e dela Dumnezeu. Iar când este încredințat destul de bine, că dela Dumnezeu este chemarea sa, atunci să grăiască, să nu piardă timpul pentru nimic în lume. Să părăsească, fără a se uita înapoi, mamă, tată, frați, surori, casă, grădini, holdă, sat și chiar patrie, dacă e nevoie. Totul trebuie să jertfească pentru Dumnezeu. Să nu-și ia nici trăsătură, nici băf, nici bani în pungă, nici planuri de viitor, ci să se dea cu totul în grija lui Dumnezeu; căci cel ce l-a chemat la Sine, are și grijă de cele de lipsă, pentru drum și pentru odihna lui în viitor. Cel ce nu are chemare să nu intre în mănăstire, pentru că nu va ieși bine la capăt. Dumnezeu știe, ce fel de oameni îi trebuie, El și-i alege după voință.

Sfinții Părinți zic despre călugări, că sunt chemați a înlocui ceata îngerilor ce au căzut din rândurile lor, urmând lui Lucifer. Deci îngerii având să devină monahi, trebuie să fie cu totul deslegați de lucrurile lumii acceptate, cu totul curați la suflet și la trup, și fără de răutate.

Cuvântul călugăr vine dela grecescul *calogheros*, ce se traduce în românește cu bătrân-bun. De aceea un călugăr mai întâi de toate trebuie să fie bun, blând, milos și compătimitor. Aceasta însă mai mult față de alții; iar cât privește pe sine însuși, să fie cât

mal aspru și necompătimitor, necruțător. Aceasta este natura călugării și la aceasta formare trebuie să ajungă.

Cuvântul *monah*, vine dela grecescul *monahos*, ceea ce se înțelege pe românește singuratic, om retras față de lume și de obiceiurile ei.

Un proverb latinesc zice: *Habitus non facit monachum* = „Numai singură rasa nu face pe călugăr”, să fie deci și în realitate călugăr. Adecă nu tot cel ce poartă haină călugărească, în adevăr e om sfânt. Iară purtarea bună a cea a călugării poate foarte mult influența pe cel din lume. Călugărul cuvios, și numai prin prezența sa în lume, poate aduce suflète la îndreptare. Numai în ziua judecării celei mari va vedea călugărul bun, pe câți l-a mântuit dela păcate, numai prin singură apariția sa într'un loc. De exemplu: cineva își pune în gând mergând în drumul său, să se abată la cutare păcat și văzând fața sfântă a călugării ieșit înainte, îndată gândurile lui i-s'au întors dela păcat. Dar tot astfel în ziua judecării călugărul rău își va vedea conștiința sa încărcată cu păcate straine, pe care le-au comis alții, fiind el de sminteață.

Multă grijă de sine trebuie să aibă monahul, pentru că el este socotit ca sarea pământului, și de care Domnul în Evangheliile întrebă, că de se va strica sarea, cu ce se va săra?

Lucrurile bune cu anevoie se câștigă.

Arhim. Teodosie Bonteanu

Pilde pentru viață

Unde ducă necurațenia

Necurațenia este un păcat foarte greu și foarte urât; are urmări înfiorătoare încă în viața aceasta! Un judecător vestit care fu însărcinat să judece minorii criminali dintr'un mare oraș, făcu unui preot următoarea declarație: „Părinte, pe la bara mea au trecut peste șaptesprezece mii pe vinovați, tineri sau tinere, pentru furt, ucideri și altele multe. Trebuie să mărturisesc însă că n'am întâlnit nici barem unul dintre acești șaptesprezece mii criminali, care să nu-și fi început viața criminală prin necurațenie”. Cu alte cuvinte, constată și judecătorul civil că necurațenia este ușa prin care intră în sufletul omului întreg puhoiul de fărâdelegi.

Luther, făuritorul protestantismului (și prin protestantism al tuturor sectelor religioase cunoscute la noi sub numele de poacăți), se lepădă de Biserică numai după ce adânc în mocirla necurațeniei.

Henric al VIII-lea, regele Angliei, fu în tinerețe un bun creștin, dar pe la mijlocul vieții se lăsă prins în ghiarele necurațeniei. Neputând primi dela Papa desfacerea căsătoriei, Henric se infurie și începu o prigoană împotriva Bisericii. Își alungă prima soție și-și luă apoi rând pe rând altele cinci, dintre care două periră pe esafod (la cuțit); ucise apoi, în chipul cel mai selbatec pe toți cei ce nu voră să-i aproabe fărâdelegile: așa fură uciși doi cardinali, douăzeci și unu episcopi, treisprezece egumeni, cincisute preoți, treisuteșezeci nobili, între care și marele bărbat de stat, *Thomas Morus* (azi ridicat la cinstea altarului); apoi câteva zeci de mii de țărani și funcționari de stat.

Moartea îi fu cât se poate de îngrozitoare. Amintirea fărâdelegilor poruncite sau săvârșite direct de el, îl torturără groaznic, deaceia spunea adeseori: „Nefericitul de mine! N'am cruțat nici un om în mânie, și nici o femeie în plăcerile mele spurcate, iar azi mor nu ca un cap încoronat, ci ca cel mai netrebnic dintre supușii mei; mor blăstămat de oameni și de Dumnezeu”.

Filozoful *Voltaire* care scrisese multe bâr-

CUM STA LUMEA SI TARA

Măsuri pentru sprijinirea familiilor celor concentrați — Pace ori război? — O nouă cucerire a Germaniei — Războiul din Spania

Măsuri pentru a sprijini familiile celor concentrați

Pentru a se veni în sprijinul familiilor concentraților, Banca Națională a României, la îndemnul lui, a hotărât să ia toate măsurile necesare și să execute toate măsurile necesare împotriva celor concentrați. Această amânare va fi pe tot timpul cât va ține concentrația.

Aceleași hotărâri le-a luat și Ministerul de Finanțe pentru a opri executările silită pentru plata datoriilor, cari nu și-au plătit la timp dările. Incașările impozitelor se va face de la celalalt, ca și până acum.

Ministerul de Justiție a hotărât de asemenea să amâne termenele de judecată a proceselor pornite împotriva concentraților pentru plata datoriilor.

S'a făcut o lege pentru înființarea „Casei Oștirii”

Pentru a veni în sprijinul militarilor, Ministerul Apărării Naționale a hotărât să înființeze „Casa Oștirii”.

Prin „Casa Oștirii”, militarilor pot primi supraturări ieftine și ajutoare. Tot aici își pot depune economiile lor și pot face asigurări.

România se va apăra

Intrebat de un gazetar francez, despre vremurile de azi, dl. Armand Călinescu a declarat că într'un viitor război România se va apăra. În ziua când va fi atacată ea se va apăra contra oricui și va lupta până la capătul puterilor ei pentru a și păstra întregi și intacte hotarele.

Cuvântarea dlui Mussolini

Azi chela păcii din Europa este la Roma. Aici are dl. Mussolini. Paternică și bine înarmate, Italia și Germania sunt o putere aproape de neînvinge. Din această cauză Anglia și Franța caută să desfacă alianța dintre Germania și Italia și să atragă Italia de partea lor. Se vorbește chiar că dl. Laval, ministrul Franței, se va duce la Roma pentru a face o împăcare între Franța și Italia.

Și murdării la adresa creștinismului și care dă o viață destrăbălată, avuse un sfârșit din cale afară de scârbos. Muri mâncându și propriile încredințări. Bine a zis despre acest nefericit un prieten al său: „Dacă ar putea muri diavolul, socot că ar putea avea un sfârșit mai scârbos decât prietenul Voltaire”.

În 25 Februarie 1758 încercă și Voltaire să facă o profecție, chipurile să-și bată joc de Dumnezeu, zicând că peste douăzeci de ani, Dumnezeu creștinilor își va putea închide cerul, așa cum vor împuțina de tare închinătorii. Și de fapt, peste 20 de ani, adică în ziua de 25 Februarie 1778, Dumnezeu și închise cerul, dar pe seama lui Voltaire, care muri așa dupăcum vă povestii. Sfârșit ciudat avură și măzgălițorii Maupastrant și Emil Zola care-și puseră condeiul în serbia necurăteniei.

Din cele spuse până aci poate vedea și că, unde duc păcatul necurăteniei!

Cum Italia și Franța au unele ținuturi de împărțit, s'a așteptat cu nerăbdare, în aceste vremuri turburi, și cuvântul dlui Mussolini.

Duminea dl. Mussolini a ținut o mare cuvântare la serbările fasciste dela Roma. Această cuvântare a adus și ea o însemnare și nșurare în vremurile de azi. Dl. Mussolini n'a fost mai războinic decât altă dată. A declarat că Italia rămâne alături de Germania și că nu va ieși din alianța Roma-Berlin. Dela Franța cere să-l dea Tunisia, Djibuti și Canalul de Suez.

În toată cuvântarea sa dl. Mussolini arată că Italia nu vrea să pornească războiul pentru aceste ținuturi, ci așteaptă să se înțeleagă pe cale pașnică cu Franța.

După cum se vede dl. Mussolini n'a aruncat gaz peste foc.

Măsuri militare și în Polonia

În urma frământărilor și mișcărilor din săptămâna trecută, s'a hotărât și Polonia să mobilizeze mai multe contingente de rezerviști.

Guvernul polon a cerut locuitorilor țării să ajute fiecare cu o anumită parte din averea și banurile lor la întărirea și apărarea patriei.

Vizita președintelui Franței în Anglia

În săptămâna trecută a avut loc vizita președintelui Franței, dl. Lebrun, în Anglia. Dl. și dna Lebrun au plecat din Franța prin portul Calais. În Anglia li-s'a făcut înalților oaspeți o primire strălucită.

Se crede că această vizită are un mare rost politic. În tot timpul vizitei dl. Lebrun a avut însemnate convorbiri cu regele și ministrul Angliei. Amândouă aceste țări, Anglia și Franța, și-au arătat din prilejul acestei vizite, dorința lor de a lucra împreună pentru pace.

Toate comenzile de arme ale României în foata Cehoslovacie vor fi îndeplinite

În urma înțelegerii economice dintre Germania și România, ministrul german din București a înțințat guvernul român, că vor fi trimise în țară toate armele comandate în Boemia. 33 de vagoane de armament au și fost trimise în România prin Polonia.

Mari serbări în Italia

Întreagă Italia a sărbătorit în săptămâna trecută împlinirea a 20 de ani dela întemeierea fascismului.

În toate orașele Italiei au avut loc mari serbări, iar Camera și Senatul au ținut o ședință la care a vorbit însuși regele.

În această cuvântare regele a vorbit despre situația Italiei în Europa și despre legăturile ei cu celelalte țări.

A arătat că în anul 1936 ea a luat în stăpânire Abisinia. În ce privește legăturile cu Germania, regele a spus că, alianța Roma-Berlin este mai trainică și mai puternică decât ori când.

Regele a mai declarat apoi că Italia doarește ca pacea să țină cât mai mult.

Cuvântarea regelui Italiei a fost ascultată de întreagă Camera în picioare.

Germania a ocupat și ținutul Memel

În vreme ce lumea întreagă era în mișcare pentru ocuparea Ceho-Slovaciei, Germania a mai ocupat încă un ținut din Lituania, nume Memelul.

Ținutul Memel este locuit în bună parte de Germani, cari au cerut în mai multe rânduri alipirea la Germania. Are o întindere de 2300 k.n. pătrați și 150.000 locuitori. Ceeace l-a făcut atât de dorit de Germania și Lituania, este fiindcă orașul Memel este un însemnat port la mare, prin care se făcea tot exportul Lituaniei.

Lupta, când pe față, când pe ascuns între Germania și Lituania pentru stăpânirea acestui ținut a început încă din 1923. Acum soarta Memelului a fost pecetluită. Miercuri dimineața guvernul lituanian s'a hotărât să predea Germaniei acest ținut. În aceeași zi trupele germane l-au și ocupat. Împreună cu trupele a plecat la Memel și dl. Hitler.

Alipirea Memelului la Germania a avut un mare răsunet în Franța și în toată Europa.

Pace în Spania?

Încă în numărul trecut al gazetei scriam că în curând se va face pace și în Spania. Așa era să și fie. Parlamentul bolșevic după o înțelegere cu generalul Franco hotărâse să predea Madridul și să facă pace.

În vremea din urmă însă și-a schimbat dintr'odată această hotărâre și n'a mai voit să se predea.

În fața acestei amânări, generalul Franco a început din nou atacul. Trupele lui înalțează bruitor pe frontul Andaluziei. Luptele se dau dela Sierra Morena până la Sierra Nevada, pe o distanță de vreo 350 kilometri.

Bolșevicii se împetrivesc însă tot mai puțin acestor puternice atacuri și în mai multe locuri trupele lor au început să se predea.

Din popor

Gheorghe și prietenul său Hanț

— Noroc, măi frate Toadere, bine că te întâlnesc. Am auzit că ai fost iar prin sat pe la noi și la mine nici acum n'ai intrat.

— Am fost, măi frate Nicolae, dar spun drept că n'am avut vreme. Lasă că eu când merg apoi fac, cum a făcut românul cu prietenul cel de sas.

Dupăce badea Toader se desparte de prietenul său Nicolae, îl întreb, cum a fost întâmplarea și înțințam noi la un pahar cu vin, să nu stăm chiar gară-cască'ndrum.

— Se zice că mai de mult, acum vreo cincizeci de ani Gheorghe din Sâncel era bun prieten cu Hanț din Șona. Se aveau ca frații. Prietenia lor a început de pe vremea cântănel și dupăce au venit acasă tot prietenul bun și rămas. Hanț avea tot meru drum prin Sâncel, fie la târg, fie la mărturie, la Blaj, aproape că nu era Jole ca să nu vorbească cu Gheorghe. Dacă nu se băga prin casă, apoi atriga din drum la cine era prin curte: Haida-ți la Blaj! sau: Ce mai faceți vecine? Când mai intra și prin casă, apoi nu scăpa cu una cu două. Gheorghe miținea adăcea cana cu vin pe masă și ceva de-ale mâncării și se ospătau și se veseleau mai bine ca doi frați.

Gheorghe nu prea avea drumuri prin Șona, decât poate la târgul de oi dela Sâncel.

miclăuș, dar fiindcă nu avea decât vreo șase oi, nu se prea ducea la acest târg.

Hanț însă era tot cu gura pe Gheorghe de câte ori se întâlneau: Bine, măi frate Gheorghe, ce prieten ești tu, de nu mă cauți de loc? Eu viu pe la tine aproape în fiecare săptămână și tu nu ai fost, de nu mai știu minte. Hai și tu odată anume pentru asta, că te omenesc și te țin ca pe palme.

Intr'o toamnă, așa după fiertul vinului, se pomenește Hanț că Gheorghe intră pe poartă:

— Mai tot chemat, măi frate Hanț, să aștept acum că eu nu mai plec de aici până nu vreau auzi hora românilor.

În primele zile l-a omenit Hanț pe Gheorghe ca pe un prinț, dar dela o vreme, văzând că stă o săptămână, stă două, stă o lună, stă două și tot nu mai pleacă, s'a mai și uiturat. Atunci a chemat Hanț niște țigani să cânte o învărtită la fereastra lui.

— Auzi, măi frate Gheorghe, hora voastră!

— Hai, că nu i asta hora Românilor!

Intr'altă zi cântau hațgane, într'alta sârba, într'alta hora unirii. Până și potorul și cântarea pe care se joacă perina la ospete au fost cântate, dar Gheorghe numai cârnea din nas și spunea:

— Nicl asta nu-i hora Românilor!

De voie de nevoie Hanț a trebuit să-și țină până primăvara. Zăpezile s'au topit, soarele era destul de cu putere, iar tina de pe niște a început a se usca și Gheorghe era tot la prietenul din Șona.

Intr'o bună zi se aude un pocănit de biciu și Gheorghe sare repede și se uită pe fereastră.

Adeca ce era? Un fecior se ducea cu plugul. Scârțâiau rotilele, iar căghila lăsa în urmă două cărări scilicite.

— Ulte, măi frate Hanț asta-i hora Românilor. Acum mi-a sosit și mie ceasul să mă duc acasă. — Și își ia ziua bună și pornește către Sâncel.

— Vezi, cum n'am știut noi tu Liz! — zice Hanț către mulere după ce s'au scăpat de Gheorghe — că de știam noi care-i hora Românilor, de mult puneam noi pe Piț să țărăie rotilele pe uliță, că și așa stau sub șopru de dorm gălăuile pe ele.

I. S.

O faptă frumoasă a Papei. În ziua de 2 Martie, după ce Papa Pius XII a dat înțâla sa binecuvântare, nu a plecat acasă, în camera sa, să se odihnească. Ci a luat o lumânare aprinsă în mână, a coborât singur, în cripta de sub catedrala sf. Petru, ca cea dintâi vizită s'o facă la mormântul marelui său înaintaș Pius XI. Păpăa încet și îngăduinat. Ajuns în fața mormântului, a îngenunchat, rămânând multă vreme adâncit în rugăciuni cucernice. Înspoiindu-se apoi acasă, nici de data aceasta nu s'a pus la odihnă, ci s'a dus în capela sa, unde și-a continuat rugăciunile cerând ajutorul lui Dumnezeu pentru greaua sarcină ce-l așteaptă. Tot în seara aceea a vorbit la telefon cu cele două surori ale sale, Giuseppina și Bettina Pacelli, cari locuiesc la Roma, și le-a dat binecuvântarea sa apostolică.

Foametea băntule în Rusia Sovietică. Îs mai multe părți ale Rusiei băntuite o foamete cumplită. Măgazinul de bucate sunt cu desăvârșire goale. Aproape 80 milioane de oameni au rămas fără mâncare. Autoritățile rusești fac mari eforturi pentru a aduce poporul la infometat bucatele trebuincioase.

Pentru cetitori. Numărul nostru de astăzi apare redus, în numai 4 pagini, fiindcă cei mai mulți cunoscători sunt sub drapel și n'are cine culege. Cetitorii noștri vor binevoi să înțeleagă și să ia în dreaptă considerare această împrejurare de acum. Să nădăjduim însă că aceste împrejurări nu vor dăinui multă vreme, că nu peste mult se va îndătura orice prilej de turburare a păcii și atunci vom putea apărea din nou în 8 pagini.

O vizită înaltă. Duminică 26 Martie seara a sosit la Blaj, cu rapidul, Excelența Sa Preafericitul Brassart, episcopul rom. catolic al Părtelui, venind dela București. Prezența Sa a fost oaspele înaltpreașfinitului nostru Mitropolit. Luni înainte de amiază Excelența Sa a vizitat școlile din Blaj, iar după amiază a ținut o preafumoasă conferință în sala de gimnastică a liceului de băieți, arătând felul de a lucra și de a birui al catolicilor francezi, cari până bine de curând au fost rău tratați de guvernele franceze. Marți Excelența Sa a cercetat „Casa Domnului” și a vizitat celelalte lucruri vrednice de văzat ale Blajului, iară Miercuri a plecat spre Paris.

Pentru Nicodim Ganea. Sâmbătă în 25 Martie seara, între orele 21,25 până la 22, așezând timp de 35 minute s'a sărbătorit la Radu-București marile compozitor muzical Nicodim Ganea, fost profesor de muzică la Blaj, iar acăzi un nenorocit în casa de nebuni dela Râul Vadului de lângă Turnul Roșu. Cu acel prilej di subsecretar de Stat dela Ministerul Cultelor și Artelor pâr. Nae Popescu a vorbit foarte frumos despre marele compozitor, iară corul „Carmen”, dela București, condus de di prof. Chirescu a cântat următoarele cântece ale nenorocitului Nicodim Ganea: Pașorul, Dute dor, țarina, pastorală, mărită te măndro bine. — Toți cetitorii noștri, cari știu ceva despre vreo compoziție de a acestui nenorocit dar mare cântăreț al nostru, sent rugăți să-i scrie părintelui director Iuliu Maior.

Pâr. Marchis din Aurora Illinois în America ne rogă să arătam aici în gazeta, pentru că să înțelegă Sătmărenii și Sălăgenii, că a trecut norocos peste operație și aduce mai departe parohia.

Case din hârtie. Un mic și sărac funcționar american doria să locuiască în casa lui proprie. Cum n'avea însă banii trebuincioși, filouul preș mică țeară, s'a gândit să-și facă una din hârtie. Vreme de șase ani de zile a tot strâns la gazete și hârtii până a adunat 60.000 kg. Din aceste hârtii a făcut apoi cărămizi cu care și-a clădit casa. Această casă din hârtie a atras atenția multor bogătași cari au voit s'o cumpere cu bani grei.

Cât cheltuiește un rege. Se înțelege că veniturile și cheltuielile pe care le are un rege atâră de bogăția și puterea țării sale. Regele celui mai întins și mai bogate împărății a Angliei, primește în fiecare an 110 milioane lei pentru primirea oaspeților și întreținerea palatului său. Pentru plățirea celor 250 servitori regele mai primește încă o sumă specială de 125 milioane lei.

Absolvenții liceului „Timoteu Ciopariu” Dumbrăveni 1928-29. Cu un număr de 10 absolvenți adresa de actualitate la adresa de subscripție agricole Dumbrăveni Str. Regele Carol II-lea Nr. 12, în vederea intrării a 10 ani dela terminarea liceului. — Revederea va avea loc a 4 zi de Paști. Șeful Cîrc. Agricole Ing. Agronom Degan Augustin.

Tristul sfârșit a 42 școlari polonezi. O mare tragedie s'a petrecut în Polonia or. Kuzemnice din Voivod. Un grup de 45 școlari făceau excursie în preajmă cu învățătorul lor prin împrejurimile orașului. Ajungând lângă un lac, școlarii au încercat să treacă peste ghișta care acoperea lacul. Fînd prea subțire, ghișta s'a rupt și din ei s'au înecat. Învățătorul n'a putut scuti dela moarte decât trei copii din cei 45.

Au murit îngropați de vii. În mun. Franța, în apropiere de locul laour, zăpădă de zăpadă de pe coasta muntelui, a acoperit v'ro 20 de lucrători cari făceau o casă de lemn. Cu toate că ceilalți muncitori au încercat să-i caute, până seara n'a putut fi găsit unul din cei acoperiți de zăpadă.

Americanii au descoperit o nouă mașină de război. Gazetele americane scriu că S. U. S. a descoperit mașina de război. E vorba de o mașină, care, cu ajutorul electricității poate face avioanele să cadă. Se spune, că în cazul unui război, guvernul american ar da această mașină Angliei și Franței.

O floare scumpă

Un milionar american Mac O'Locke, a cumpărat o floare cu 5000 de dolari. Floarea această de scumpă, poartă numele de floarea morții și este foarte rară. Nu se găsește decât în munții din Africa. În America a fost dusă în ladă de fer și păzită de mai mulți oameni în mași. Pe drum, hoții, crezând că milionarul duce o parte din avere, au voit să fure lada. După între paznicii florii și hoții a fost înverșunată și cele din urmă șeful hoților a fost omorât și la reșea a ajuns nevătămată în mâna milionarului.

Un sat fără fetițe

În comuna Braștele din Australia s'a născut, în cel 15 ani din urmă, nici o fetiță copilă; toți copiii cari s'au născut sunt băieți. Cine lasă pe străzile acestui com. nu află nici o copilă, ci numai băieți. Acest lucru poate oricine închipui, ce scumpe și mai cinstite vor fi acolo fetele.

Posta gazetei

Dlul Bogdan Trifan Cluj. Cele trimise nu pot fi publicate, deoarece n'am putut apărea la vreme. Acum apărem în pagini reduse, așa că nu putem publica decât știri scurte. La revedere!

Prof. M. Iepure Cluj Publicăm bucuroși o interesantă teresează cetitorii noștri în majoritate plugari. Dacă stilul și limba trebuie să fie pe înțelesul țărănilor, nu se poate publica.

Pâr. S. Olea Cib. Întârziind cu gazeta și trimisă să apărem în pagini reduse, cele trimise apar pe când se poate. În ceea ce privește unirea bisericilor mănăști, mai este mult de așteptat. Cele 5 milioane de fostul patriarh pentru întemeierea nouilor școli ortodoxe trebuie mai întâi cheltuite, și apoi vedem când se va putea discuta unirea. S'auzim de la noi.

Dlul Ștefan Bone Aurora Illinois. Am primit de la Banque de L'Union Parisienne Lei 1000.

Pentru cetitorii americani. Am primit de la Banque de Pays de L'Europe Centrale la ordinul R. A. Communications, Inc. Foreign Remittance Dept. New York Lei 2000. Rugăm a ne anunța, cine ni l-a trimis în a cui cont.